

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Δ'—ΤΟΜΟΣ Ε'.—ΦΥΛΛΟΝ 12.
30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1880.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ ΛΕΠΤΩΝ 20.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

La Fayette (μετ' εικ.) Ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης ὑπὸ Ν. Χαλκισπούλου. — Περὶ Σωμασσίας ὑπὸ Σπ. Μπαλάνου καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ. — Λόγος ῥηθεις ὑπὸ Μοσχάκη κατὰ τὸ ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων μνημόσυνον τῶν «Μουσῶν». — Περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν Σινῶν (Κινέζων) ὑπὸ Α. Κ. Σπαθᾶκη καθηγητοῦ. — Μελέτη ἐπὶ τοῦ παντός ἢ τοῦ ἀνυπάρχου καὶ ἀτελευτήτου κόσμου ὑπὸ Ἀνδρ. Οἰκονομοπούλου. — Ἀρχαὶ περὶ τῶν περὶ θείου δοξασιῶν παρ' Ἑλλήσι καὶ τοῖς συγγενέσιν αὐτῶν ἀρίστοις λαοῖς ὑπὸ Π. Ἰασσεμίδου. — Ἔργ. τοῦ Συλλόγου. — Βιβλ. Δελτίον.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ.

Λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσῃ τοὺς ἀπανταχοῦ συνδρομητὰς αὐτοῦ τοῦτε Ἑσωτερικοῦ καὶ Ἐξωτερικοῦ ἤδη, ὅτε πλησιάζει νὰ λήξῃ τὸ Δ'. ἔτος τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, νὰ πληρώσωσι τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀνταποκριτὰς τῆς διευθύνσεως ἢ, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἀνταποκριταί, νὰ πέμψωσι ἀπ' εὐθείας τὴν συνδρομὴν τῶν πρὸς τὸν ταμίαν τῆς Ἐπιτροπῆς Κύριον Παναγῆν Ῥαζῆν διευθυντὴν Ἐκπαιδευτηρίου ἐντὸς ἐπιστολῆς ἐπὶ συστάσει. Δηλοῖ δὲ συγχρόνως ἢ διευθύνσεις εἰς τοὺς κυρίους ἐκείνους, οἵτινες κατόπιν ἐορτῆς ἐπέστρεψαν ἢ ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐπιστρέψωσι φυλλάδιά τινα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς ἀποτίσεως τῆς συνδρομῆς τῶν, ὅτι τὰ φυλλάδια ταῦτα εἶναι ἀπαράδεκτα καὶ θεωρεῖ τούτους ὑπευθύνους εἰς τὴν πληρωμὴν, διότι ἠδύναντο κάλλιστα οἱ Κύριοι οὗτοι, ἐὰν δὲν ἐπεθύμουν νὰ δεχθῶσι τὸ περιοδικόν, νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐξ ἀρχῆς τοῦ Δ'. ἔτους εἴτε τὸ Α'. εἴτε καὶ τὸ Β' φυλλάδιον καὶ οὐχὶ ἤδη, ὅτε πλησιάζει νὰ λήξῃ τὸ Δ'. ἔτος. Ἄλλως ἢ διευθύνσεις εἶναι ἠναγκασμένη νὰ ζητήσῃ τὰς συνδρομὰς ταύτας δι' ἄλλης ὁδοῦ, ὅπερ δὲν ἐπιθυμεῖ.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως).

LA FAYETTE.

La Fayette (Marie-Jean-Paul-Roch-Yves-Gilbert de Motier, marquis de) διάσημος στρατηγὸς τῆς Ἀμερικανικῆς καὶ γαλλικῆς ἐπα-

ἀπέθανε μετὰ μικρὸν, ὡς εἴπομεν ἄνω, τὴν 20 Μαΐου 1834 καὶ ἐτάφη ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ μετὰ τῆς συζύγου του ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ Picpus. Ἡ Ἀμερικὴ ἔστειλε ἀμερικανικὴν γῆν νὰ καλύψῃ αὐτὸν μετὰ τῆς γαλλικῆς καὶ ἐπένησεν αὐτὸν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς Δημοκρατίας ἐπὶ 30 ἡμέρας, ἀποδοῦσα αὐτῷ τιμὰς, οἷας καὶ τῷ Οὐάσιγκτωνί.

ἹΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ὑπὸ

ΤΑΦΕΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(Κάτοικοι τῆς πόλεως
συνέχεια ἴδε ἀριθ. 11.)

Τὰ τῆς ἀρχαίας θέρμης εἶτε Θεσσαλ. πρῶτος ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος ἐν βιβλ. 7, 121 καὶ ἐπόμε. 188, ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ξέρξου κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ὅστις τὸ θέρος τοῦ ἔτους 480 π. Χ. μετὰ τοῦ στρατοῦ του καταχθεῖ εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας ἐν τῇ θέρμῃ ἐστάθμευσεν καὶ ἐν αὐτῇ καιρὸν τινα διέτριψεν. Ὅτε αἱ μὲν περὶ τῶν Περσῶν δυνάμεις τὸ μεταξὺ τῆς θέρμης καὶ τοῦ Ἀξίου καὶ τοῦ Λου-

ναστάσεως ἐγεννήθη ἐν Chavaniac τὴν 6 7βρίου 1757 ἀπέθανε δὲ τὴν 20 Μαΐου 1834.

Ἡ βιογραφία τοῦ ἀνδρὸς συνδέεται τύσῳ στενῶς πρὸς τὰς δύο ταύτας ἐπαναστάσεις, ὡστε ἀποτελεῖ τὴν ἐξιστόρησιν ἀμφοτέρων ἔργων οὐ μόνον ἐπὶ πονον ἀλλὰ καὶ μὴ δυνάμενον νὰ περιληφθῆ εἰς τὸ στενὸν τοῦ χώρου τοῦ «Βύρωνος».

Μόνον θέλομεν περιλάβει σύντομον ἐπ' αὐτοῦ κοῖσιν τοῦ βιογράφου του κ. Sarrans (La Fayette et la Révolution de 1830. Κατ' αὐτὸν ὁ διάσημος στρατηγὸς εἶναι ἡ προσωποποίησις τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἃς ἐνόμιζεν ὅτι ἠθελε συναντήσῃ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον πολιτοῦ βασιλέως. Ἀλλὰ ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος ταχέως διέψευσε τὰς ἐλπίδας του, προδίδων συγχρόνως τὸν λαὸν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Ἐβλεπε μετὰ θλίψεως ὅτι ἡ βουλή ἐνεθάρρυνε μᾶλλον, ἀντὶ νὰ ἀνθίσταται εἰς τὴν παράτολμον πορείαν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγίαν τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ διαμαρτυρούμενος κατὰ τῶν καταχρήσεων τῆς αὐλῆς. Ἀλλὰ οἱ δημαγωγοὶ κατόπιν ὑπερίσχυσαν καὶ ὁ ἀνδρείος καὶ πατριώτης στρατηγὸς ἐκρίθη ἐνοχος ἐσχάτης προδοσίας καὶ ἀπηλλάγη μὲν κατόπιν τῆς ὕβρεως, ἣν τῷ προσήψαν οἱ ἐχθροὶ του, ἀλλὰ

δαίου καὶ Ἀλιάκμωνος εὐρὺ πεδίων ἐκράτουν, αἱ δὲ νῆες διαταχθεῖσαι νὰ παραπλέωσι τὰς ἄκρας τῆς Χαλκιδικῆς καὶ εἰς τὸν θερμαϊκὸν κόλπον νὰ εἰσέλθωσιν, ὅπως παρακολουθῶσι τὸν στρατὸν, κατεῖχον τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀξίου καὶ τὴν παρὰ τὴν θέρμην καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις θάλασσαν. Διὰ νὰ κριθῆ δὲ ἀξία πρὸς τοιαύτην ὑποδοχὴν ἡ Θεσσαλονίκη, ἔκτοτε ὄφειλε νὰ ἦναι κωμόπολις οὐκ εὐκαταρρόνητος, ὅπερ καὶ ἡ ἱστορία τοῦ Ἡροδότου παραδέχεται ἅπασα ὁμῶς ἢ μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θεσσαλίας ἐκεῖνη χώρα τῆς Εὐρώπης, εἰς τοὺς Πέρσας πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ξέρξου ὑπήκουεν εἰς τοῦ Μεγαβάζου πρῶτον, (π. Χ. 514 καὶ ἐπομ.) εἶτα εἰς τοῦ Μαρδονίου τὰ ὄπλα ὑποταγεῖσα (ἔτος 492) Ἡρόδ. 7, 108, σελ. 4 142 ἐπομ. 5, 1—22 6, 43 ἐπομ.). Ἡ αὐτὴ ὑπῆρξεν κατὰστασις καὶ τῆς Μακεδονίας, τῆς ὁποίας ὅτι μέρος τότε ἀπετέλει ἡ θέρμη, ἐν τοιαύτῃ περὶ τούτου σιγῇ τῶν ἀρχαίων οὔτε νὰ βεβαιώσωμεν οὔτε ν' ἀρνηθῶμεν δυνάμεθα. Εἶ καὶ Ἰωάννης ὁ Καμεινάτης, συγγραφεὺς τοῦ δεκάτου μ. Χ. αἰῶνος ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ περὶ ἀλώσεως Θεσσαλονίκης ὑπὸ τῶν Τριπολιτῶν τῆς Συρίας Σαρακηνῶν ἔ. 904, φαίνεται ἀπο-

ἴδων τὴν θέρμην τοῖς Μακεδόσι. Ἐγραφεν ὅμως ὁ Καμενιάτης τὸ βιβλίον φθίνοντος τοῦ ἔτους μ. Χ. 904· εἶτε ἐν τῷ ἐπομένῳ. Ἴδου οἱ λόγοι τοῦ ἀνδρὸς τούτου (Κ. 8). Τὸ δὲ πρὸς νότον αὐτοῦ (τείρους) χθικαλὸν τέ ἐστι παντελὸς καὶ πρὸς πύλον ἀπαράσκευον (τῶν τειχῶν μέρος). Οἴμαι γὰρ, τῷ μηδεμίαν ὑφορᾶσθαι προσβολὴν βλάβης ἐκ τοῦ πρὸς θάλασσαν, ὁ τεχνίτης πάλλυ τῆς οἰκοδομῆς κατημέλησε· φέρεται δὲ τις καὶ παλαιὸς λόγος, μέχρις ἡμῶν φθίσας, ὡς ἀτείχιστος ἦν ἐξ ἐκείνου τοῦ μέρους ἡ πόλις χρόνους πολλούς, εἰ μὴ τῷ δὲ ποτὲ τοῦ Μήδων Σέρρου, πλωτὴν γῆν τεκτονισμένον, καὶ κατὰ τῆς Ἑλλάδος στρατοπεδεύσαντος, καὶ πολλὴν πληθὺν ἐπιφερομένου, ὁ τῶν Ῥωμαίων τὰ σκήπτρα κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἰθύνων, μικρὸν τινα καὶ ὡς ἐκ τοῦ παρατυγνόντος φραγμὸν τῷ πῆδῳ παρέθηκε μέρος. Ἄφ' οὗ δὲ χρόνου καὶ μέχρι τοῦ δευροῦ τὸ αὐτοῦ ποῦτο διακεμήνηκεν, οὐδέποτε τῆς ἐκείθεν βλάβης, ὡς ἔστω καὶ ἐν ὑπονοίᾳ ἐσομένης. Παρατηρητέον ἐξ αὐτοῦ τοῦ χωρίου τοῦ Καμενιάτου, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὴν μεταγενεστέρην ἔνοιαν καὶ χρῆσιν τῆς λέξεως ἢν Γραικοὶ (Μακεδὼν, δηλ. βασιλεὺς τῆς πόλεως ἐκείνης). Ἐντεῦθεν τὸ Μεσημβρινοῦ μέρους· τῆς πόλεως, οὗτε ὁ λιμὴν οὗτε ἡ παραλία αὐτοῦ φαίνεται, ἀλλὰ ἡ ἀληθῶς μεσημβρινὴ τῆς πόλεως πλευρὰ, ἥτις στρέφει πρὸς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Παραβ. ὅσα περὶ τὸν ὄγυρωμάτων τῆς πόλεως διηγῆθη. σελ. 176—200. Ἐπειτα ὁ ἱστορικὸς ἀναφέρει, ὅτι φῆμι διέμεινε μέχρι τῆς ἐποχῆς του, ὅτι τὸ πρόχωμα ἐκείνο κατεσκευάσθη ἐναντίον τοῦ Σέρρου. Ἄν ἡ Θεσσαλ. ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Δαρείου καὶ Σέρρου ἦν ἐλευθέρη ἢ ὑπέκειτο τοῖς Μακεδόσι, ἐν τούτῳ σίονται τῶν Μακεδονικῶν ἀρχαιοτήτων οὐδεὶς δύναται εὐλόγως νὰ ἑνοήσῃ. Ὅπως δὲ ἄλλοις ἀπασα ἡ χώρα ἐκείνη ἐν τῷ τότε χρόνῳ δὲ ἦτο ἀνεξάρτητος, ἀφ' οὗ τὰ μεταξὺ τῶν Ἑλλασπόντου καὶ τῆς Θεσσαλίας μέρη, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν Μακεδόνων, ἦσαν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Περσῶν, Παραβ. Ἡρόδ. 7, 108.

Εἰς τοὺς τελευταίους χρόνους τὸ ὄνομα τῆς πόλεως εἰς τὰ χροινῶν τῶν Ἑλλήνων αἰγᾶται, μνημονεύεται δὲ ὀλίγῳ πρὸ τοῦ Πελοπον. πολέμου, ἀρχαίοντος ἐν Ὀλυμ. 87, 1· εἶτε ἐν ἔτει π. Χ. 431· ἐν τῷ 432 λοιπὸν ἔπειτα ὁ Θουκυδ. ἀναφέρει τὰδε 1, 64· οἱ ἀφικόμενοι ἐν Μακεδονίᾳ πρῶτον, καταλαβάνουσι τοὺς προτέρους χιλίους θέρμην ἀρτί ἠρηκότας, καὶ Πύδναν πολιορκούντας· οἵτινες (στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν Χαλκιδικὴν περβεύοντες διὰ τὴν ἀποστασίαν τῆς Ποτιδαιίας) καθήχησαν πρῶτον εἰς Μακεδονίαν, εὗρον χιλίους προτέρους πατριώτας των, οἵτινες τὴν θέρμην μόνον κατέλαβον καὶ ἐπολιόρκουν τὴν Πύδναν. Ὅτι ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ ἡ θέρμη ἦν τῶν Μακεδόνων, χωρίον τὸ τοῦ Θουκυδίδου δὲ ἀναφέρει ῥητότως, ἄλλ' ἕτερος συγγραφεὺς δηλ. Νυμφιδωρος ὁ Ἀδελφίτης, προσευχὴς τοῦ Σιτάκου, βασιλέως τῶν Ἰωνίων, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους 2, 29: Συνεβίβασε δὲ καὶ τὸν Περδικᾶν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ θέρμην αὐτῷ ἔπεισεν ἀποδοῦναι. Ἐγένετο τοῦτο ὡς εἶπε ἐν ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου τρίτῳ π. χ. 429. Ὅτι δὲ ἡ πόλις εἶχε βαρύτερα τινα ἀποδείκνυται ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῇ μετὰ τῶν Ἀθηναίων κλεισθεῖσα ἐκείνη εἰρήνη μνεία αὐτῆς γίνεται ῥητότως.

Ἐν ἔτει δὲ π. χ. 360 συνέβησαν πολλαὶ ταραχαὶ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ὁ Πανσθενεὶς Μακεδὼν τὴν βασιλείαν κατέλαβεν καὶ διηγεῖται ὁ Διόχνης ἐν τῷ περὶ Παράρρησις λόγῳ αὐτοῦ 31, 36 Σ, 21 ἔπειτα, Ρεῖσα ἠΠανσθενεὶς δὲ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν (ἰδὲν Ἀμύντου, δηλ. Ἀλεξάνδρου, Περδικᾶν Φιλίππου) κα-

τιόντος, φυγάδος μὲν ὄντος, τῷ καιρῷ δ' ἰσχύοντος πολλῶν δ' αὐτῷ συμπαρτάντων, ἔγοντος δ' Ἑλληνικῶν δυνάμιν εἰληφότος δὲ Ἄνθεμόντα καὶ Θέρμαν καὶ Στρέψαν καὶ ἄλλα ἄλλα χωρία, Μακεδόνων δὲ οὐκ ὀνομαζόμενων, ἀλλὰ τῶν πλείστον τὰ Παυσανίου φρονούντων. Ἐπὶ τὸν καιρὸν τούτον εχειροτόνησαν στρατηγὸν Ἀθηναῖοι ἐπὶ Ἀμφίπολιν Ἰρικράτην. Ἠὼς ταῦτας τὰς ταραχὰς ὁ Φίλιππος, ὁμηρος ἐν Θήβαις εἶτα ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα του, κατέπαυσε καὶ τὸ Βασιλεῖον παρέλαβε, οἱ συγγραφεῖς τῶν Μακεδονικῶν ἐκτενῶς διηγούνται.

Μεταβαίνομεν εἰς ἐποχὴν κατὰ τι μεταγενεστέρην, ὅτε ἡ Θέρμη, ἀποθεῖσα τὸ αἰκεῖον τῆς ὀνομα, ἤρχισε νὰ καλεῖται Θεσσαλονίκη. ὅπερ ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, ὅτι διὰ Κασσάνδρου Μακεδ. ἐγένετο Σ, 11 πρόσθετος Σ. 24. Ἐνταῦθα εἰδείξμεν ὅτι τὸ ὄνομα ἐκ τῆς συζύγου τοῦ Κασσάνδρου Θεσσαλονίκης ἐδόθη εἰς τὴν πόλιν. Ἰ. πάρεχει δὲ ἀξιωματικὸν χωρίον περὶ τῆς γυναικὸς ταύτης παρὰ Σερ. Β. (ἐν λέξει Θεσσαλονίκη) «Διοδ. Σικελ. 19, 52» ὅπερ νῦν παρατιθέμη. Λουκιλλὸς δὲ ὁ Ταρραῖος περὶ Θεσσαλονίκης βιβλίον ἔγραψεν, ὅς φησιν ὁ Φίλιππος, θεσσαλὸν κέρην εὐπεπέη καὶ εὐγενῆ (Ἰάσωνος γὰρ ἦν ἀδελφεὶς) ἔγραψε καὶ τεκοῦσα τῇ εικοστῇ ἡμέρᾳ τῆς λοχείας τέθηκεν. Ἀναλαβὼν οὖν ὁ Φίλιππος τὸ παιδίον, ἔδωκε Νικη τρέφον (τρέφειν) καὶ ἐκάλεσε Θεσσαλονίκην ἢ γὰρ μῆτηρ τοῦ παιδίου Νικασίπολις ἐκέκλητο. Ἐνταῦθα ὑπομνήσκω, ὅτι ἡ τροφὸς, Νίκη, φαίνεται ἐκλεχθεῖσα, οὐ μόνον εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὀνομαζομένης συζύγου, ἀλλὰ καὶ εἰς σημεῖον τῆς κατὰ Θεσσαλὸν νίκης.

Τῶν εἰς τὴν πόλιν Θέρμην ὑπὸ Κασσάνδρου τοῦ Μακεδόνος μετατεθέντων πολυγώνων, πρῶτον εἶνε ἡ Χαλέστρα κειμένη μετὰ τῶν Ἀζιῶ ἐκδοῦν καὶ τῆς Θέρμης, ὡς αἱ ἀκόλουθοι λέξεις ἐν τῷ τέλει τοῦ 7 βιβλ. τοῦ Στραβ. § 9 δηλοῦσιν: «Ἄξιμα (Ἀξίος) μετὰ τῷ Χαλέστρας καὶ Θέρμης.» Πρόσθετος τὸ προμνημονεῦσθαι τοῦ Πλιν. χωρίον Σ. 6 αὐτὸς δὲ ὁ τῶν Στραβ. Ἠρόδοτος § 10 ὅτι Πλιν. προμ. χωρ' τὸ χωρίον ἐκείνο Χαλέστραν καλεῖ.

Ἐπειτα δὲ, ὅτι μετὰ τὴν μετοικίαν τῶν πολιτῶν δὲν ἐξηραίνθη ἄρθρη, τὸ προαναφερθέν χωρίον τοῦ Ἐπιτομῆς, ὡσαύτ. αὐτὸς ὁ Πλιν. μοι φαίνεται ὅτι δὲν ἀποφαίνεται ἀσφαλῶς. Ἐπειτα ἡ πόλις Αἰνεία ἐν τῇ ἑτέρᾳ ἀκτῇ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου δηλ. τῇ ἀνατολικῇ κειμένη, ἦν Κροσαῖα ὁ Ἡρόδ. 4, 123 καλεῖ Κροσαῖα δὲ Ὀθουκδ. 1, 79. Ἄπειτα ἀπὸ τῆς Θέρμης 15, 000 βήματα (Διοδ. 44, 15) ἀντίον τῆς Πύδνας, κειμένη (Δίοδος αὐτοῦ) ἀποικία τῶν Κορινθίων (Σκῆνος στιχ. 627), κατὰ τὴν γνῶμην δὲ τῶν κατοίκων τοῦ Τρωῆος Αἰνείου (Πλιν. 40, 4), εἰς τὸν ὅποιον τὸς ἰδρυτὴν ἐτησίως ἔθουν μετὰ μεγάλης πομπῆς, ὡς λέγει, Διοδ. 40, 4). Ἡ τῆρι κώμη εἶναι ὁ Κισσός, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτῆς σχεδὸν, πλησιεστέρᾳ εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν παρὰ τῆς Αἰνείας, ἐὰν πρέπει νὰ πιστεύσωμεν εἰς τοὺς γεωγραφικοὺς πίνακας τῶν νεωτέρων. Ὅτι καὶ ἄλλας κώμας πλησιχώρους μετέθεσεν ὁ Κασσάνδρος εἰς τὴν νέαν πόλιν, ὁ Ἐπιτομῆς τοῦ Στραβῶνος ἐν τῷ προαναφερθέντι χωρίῳ ἀναφέρει. Τίνας δὲ μνησθῆναι αὐτὰ ἄγνωστον. Ὅτι δὲ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη πολὺ πρὶν δηλ. ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σέρρου εἰς τοὺς Μακεδόνων ὑπέκειτο, εὐλόγως ὑποτιθεταί ἐκ τοῦ ὅτι τὴν Ἄνθεμόντα, παρὰ τὴν πόλιν Αἰνείαν καὶ Κισσὸν κειμένην, (Πλιν. Ν. Η. 4, 10—17) ὁ Περδικᾶς ὁ Μακεδὼν Ὀλυμ. 68, 4 (ἔτος π. γ. 505) Ἰππίχ τῷ Πεισιστρατίδῃ ἐξορίστω εἰς διατριβὴν ἔδωκεν μέρους Ἡρόδ. 5, 94.

Ἄς ὀνομάσωμεν ἤδη ἀκριβεστέρων τὸν χρόνον τῆς ἀνακαινισθεῖσης Θέρμης εἶτε τῆς κτισθείσης

Θεσσαλονίκης, ὅπερ πιστεύομεν ὅτι μακρῶς Διοδ. τοῦ Σικελ. θέλει καταρθῶθ' ὡς συγγραφεὺς οὗτος ἐν βιβλ. 19, 52 εἶπε ὡς «Κασσάνδρος δὲ, κατὰ νοῦν αὐτῷ τῶν πραγμάτων προχωροῦντων περιελάμβανε ταῖς ἐλπίσι τὴν Μακεδόνων βασιλείαν. Διὸ καὶ Θεσσαλονικὴν ἔγραψε, τὴν Φιλίππου μὲν θυγατέρα, Ἀλεξάνδρου δὲ ἀδελφὴν ὁμομήτριον, σπυδων οἰκεῖον αὐτὸν ἀποδειξά τῆς βασιλικῆς συγγενείας. Ἐκτίσθη δὲ καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς Παλλήνης ὁμονομον αὐτοῦ Κασσάνδρου, μὴ ὄντος ἀκόμη τότε βασιλέως, μνεία δὲν γίνεται· ὅπερ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, προελθὼν καθὼς ὁ Μάννετος φρονεῖ (Γεωγρ. Ἑλ. καὶ Ῥωμ. 7, 7. Landisch 1812, σ. 471) διότι οἱ ἄνθρωποι τοῦ καιροῦ ἐκείνου ὄλιγον προσέσχον εἰς τὴν πράξιν ταύτην, ὡς μικρὸν δῆθεν. Διότι ὁ Ἕλληνας συγγραφεὺς δύο πράξεις τοῦ Κασσάνδρου, διηγείται, ἀφορώσας τὸ ὄνομα του, τὴν συγγένειαν του δηλ. μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ Φιλίππου βασιλέως, ἔπειτα τῆς κτισθείσης πόλεως Κασσανδρείας τὴν μετωνομίαν ἐξ αὐτοῦ δοθεσαν. Παρατῆρεται δὲ ὅπερ ἀφορᾷ τὴν τιμὴν τῆς γυναικὸς του, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἔλαβε τὸ ὄνομα ἡ πόλις Θεσσαλονίκη. Ἐπειτα οὐδὲ νὰ πιστεύσωμεν δυνάμει, ὅτι ἡ ἀνακαινίσις τῆς πόλεως ἐκείνης ἦν μικροτέρου λόγου ἢ τῆς Ποτιδαιίας (Κασσανδρείας), ἀλλὰ μάλιστα μεγαλειτέρου, ἕνεκα τῆς ἐπιτηδείας θέσεως τῆς Θεσσαλονίκης ἢ ἄλλ' ἀς παρατηρήσωμεν τὸ γενεθλίον ἔτος τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης. Ὁ φόνος τῆς Ὀλυμπιάδος, χήρας τοῦ Φιλίππου, μητρὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου συνέβη ἐν Ὀλυμ. 116, δηλ. (ἔτος π. Χ. 315). Ἡδρ δὲ, ἀφ' οὗ Διοδ. ὁ Σικελ. τοὺς γάμους τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Κασσάνδρου διηγείται, καθὼς καὶ τὴν ἀνακαινίσις τῆς Ποτιδαιίας, μετὰ τὸν θάνατον τῆς Ὀλυμπιάδος, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι τὸ αὐτὸ ἔτος εἶτε ἐγγύτατα τοῦ ἐπομένου, ἐκτίσθη ἡ Θεσσαλονίκη μετὰ τῆς Κασσανδρείας· ἔργον τοῦ ὀποῖου ἡ τιμὴ πολὺ συνέφερον εἰς τὴν νεώγαμον σύζυγόν του. Ἄς ἰδῶμεν δὲ μὴ καὶ τὸ προαναφερθέν νόμισμα τῆς Θεσσαλονίκης ἀφορᾷ τὸν γάμον τοῦ Κασσάνδρου καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Φιλίππου. Περὶ Νικασίπολεως δὲ ἴδε (Πανσθενεὶς 9, 7, 3).

Περὶ ἀνομοίας κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τῆς ἡμετέρας διατριβῆς, ἥδη θὰ μετεβαίνομεν εἰς τὰ λοιπὰ, εἰ μὴ εὐρίσκοναι ἀναγκασθῶν, νὰ ὑποβάλωμεν μαρτυρίαν τινὰ ἀρχαίαν συγγραφείαν, δι' ἧς πιστεύομεν ὅτι θὰ ἀρθῇ πᾶσα περὶ τοῦ ἀληθοῦς κτίστου τῆς Θεσσαλονίκης ἀμφιβολία τῶν λογίων. Εἰ καὶ ὁ ὀλίγῳ ἀρχαιότερος τοῦ Στραβ. Διον. Ἀλικαρναεὺς, ὅστις ἐν ἀρχ. Ῥωμ. ταῦτα εἶπε 1, 49. Αὕτη (πόλις Αἰνεία) διέμεινε ἕως τῆς Μακεδόνων δυναστείας, τῆς κατὰ τοὺς διαδόχους τοῦ Ἀλ. γενομένης. Ἐπὶ δὲ τῆς Κασσάνδρου βασιλείας καθηρέθη ὅτε Θεσσαλονικὴ πόλις ἐκτίετο. Καὶ οἱ Αἰνεῖται σὺν ἄλλοις πολλοῖς εἰς τὴν νεώκτιστον μετέβησαν.» Περὶ τῆς κώμης ὅμως Αἰνείας, ἥτις ἡ κρατιστή κατὰ Διον. ἐκείνων τὸν κωμῶν φαίνεται, ὡν οἱ πολῖται εἰς Θεσσαλονικὴν μετεβίβοντο, τὴν αὐτὴν τῶν συγγραφεῶν διαφωνίαν εὐρίσκειν, ἦν καὶ περὶ Χαλέστρας καθιερευθεῖσαν λέγει ὁ Διον. τὴν Αἰνείαν, ἐν ᾧ ὁ Αἰνεῖος (40, 4, 44, 10.) λέγει ὅτι ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Περσέως ἐσώζετο.

Ἐρημος μὲν ὑπήρξεν ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Κασσάνδρου ὅχι ὅμως ἀληθῶς κατεστραμμένη·

1) Οἱ νεώτατοι θεολόγοι εἰ καὶ νῦν ἀμφισβητοῦσι μετὰ τῷ Φιλίππου καὶ Κασσάνδρῳ. Ἠδὲ Πηλ. εἰς Ἐπιστολ. Παύλου πρὸς Θεσσαλονικεῖς. (Προλ. σ. 910) Schott. εἰς Θεσσαλον. ἐπιστολῆς (Προλ. § 1). Ἐπὶ τὸ ἀντιθέτῳ καὶ ὁ Ἐκκελος ἐν Δ. Β. Ν. Τ. Γ. σ. 77. Ὁ ἀρραβῆς ὁ Κουσανεὺς κτίστην λέγει τὸν Φίλιππον. Προμνημονεῦσθαι χωρίον 1 σ. 42.

μετὰ ταῦτα ἄλλους κατοίκους, ἰσως τινὰς τῶν ἀρχαίων τῆς, ἐπιμελουμένους τῶν οἰκείων μνηστηρίων, ἔλαβεν ὡς ἡ Χαλέστρα. (Διοδ. 40, 4)· διότι μεταγενεστέρως κώμη κειμένη παρὰ τῷ Ἀξίῳ ἐκτός τῶν προμνησθέντων συγγραφεῶν καὶ ὁ Ἡρόδ. ἀναφέρει 7, 123.

Ὅτι ὁ παραλίγων πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἐναυτὸς ἄλλοις ὑπῆρξε τῷ Μακεδ. Βασιλείῳ, ἄλλοθεν βραδύοιται. Νικηθεὶς ἐν ἔτει 168 ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὁ Περσεὺς παρὰ τὴν Πύδναν, ἐτιμωρήθη διὰ τὴν πλεονεξίαν καὶ ἀπιστίαν του. Μετὰ ταῦτα εἰς Ῥώμην ἄχθεις ἐν Ἄλβη τετραετιᾶν ἐν εἰρήτῃ διέμεινεν (Βελήτης Πατεσκ. 1, 11). Ἡ Μακεδονία εἰς ἐπαρχίαν μετεβλήθη, οὕτως ὅμως, ὥστε οἱ Μακεδόνες νὰ ἔχωσι τὰς αὐτὰς πόλεις καὶ ἀγρούς, τοὺς ἰδίους τὸν νόμους, ἐτησίως ἄρχοντες νὰ ἐκλέγωσι, τὸν ἡμίμον φάρον ἐκείνου, τὸν ὅποιον ἐτέλουν εἰς τοὺς βασιλεῖς του, νὰ τελεῖσι τῷ Ῥωμ. λαῷ. Διηγεῖτο ἡ χώρα εἰς 4 ἐπαρχίας, μητρόπολις δ' ἐκάστης ἐγένετο ἡ ἐπιφανεστέρη πόλις. Εἰς τὰς πόλεις ταύτας διεστάτετο νὰ ἐκλέγωσι τὰ οἰκεία συμβούλια ἐκάστης ἐπαρχίας, χρήματα νὰ συνεισφέρωσιν, καὶ τοὺς ἀρχοντας αὐτοῦθι θὰ διορίζοντο. Τῆς δευτέρας ἐπαρχίας πρωτεύουσα ἦτο ἡ Θεσσαλονίκη (Liv. 45, 29). Μετὰ δὲ τὴν παρὰ τὴν Πύδναν μάχην ἡ Βέρροια κατὰ πρῶτον, ἡ Θεσσαλονίκη καὶ Πέλλα, καὶ ἔπειτα ἅπασα σχεδὸν ἡ Μακεδονία ἐντὸς δύο ἡμερῶν παρεδόθη.

(ἀκολουθεῖ)

ΥΓΙΕΙΝΗ
ΣΩΜΑΣΚΙΑΙ
ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ.
ὑπὸ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΥ
(καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ).

Καλοῦμεν οὕτω τὰς ὑπ' ἄλλοτριᾶς τινὸς δυνάμει μεταδιδόμενας τῷ σώματι κινήσεις. Μεταδίδονται δὲ αἱ κινήσεις αὐταὶ τῷ σώματι τριχῶ, τοῦτέστιν διὰ τῆς ἀμάξης, τοῦ πλοῦ καὶ τῆς ἰππασίας.

Ἰον Κίνησις δι' ἀμάξης. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς δι' ἀμάξης σωμαστικῆς διαφέρουσι καθ' ὅσον ἡ ἀμάξη ἀπαιροῦται ἐπὶ ἐλαστικῶν ἐλασμάτων ἢ μὴ, καθ' ὅσον ἡ ἀμάξη ἀερίζεται δυνάμει, κατὰ τὴν ταχύτητα αὐτῆς, τὴν διάρκειαν τῆς σωμαστικῆς ταύτης, καὶ τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους. Αἱ καλῶς ἀπαιροῦνται ἐπὶ ἐλαστικῶν ἐλασμάτων ἀμαξίαι μεταδίδουσι τῷ σώματι μετρίαν τινὰ κινήσιν, ἐλαφροῦς τινὰς τιναγμούς, ὡν ἕνεκα τὸ μυϊκὸν σύστημα ἀδρανεῖ, σχεδὸν ἐντελῶς, ὥστε οἱ συνεχεῖς διὰ τοιούτων ἀμαξῶν ὀδοποροὶ ἐπιφέρουσι τὰ αὐτὰ ἀτοπήματα ὅσα καὶ ἡ ἐντελής τῆς ἀμάξης στέρεσι. Αἱ τοιαῦται ἀμαξίαι ὠφελοῦσι μόνον τοὺς λίαν ἀδυνάτους ἐν γένει, τοὺς ἐκ παρατεταμένων νοσημάτων ἀναρρωθόντας, ἀλλὰ σπουδῶς οὕτω τὸν ἀέρα, χωρὶς οὐδὲν ὄλιγον νὰ κουραθῶσιν. Αἱ οὐχὶ τόσο καλῶς ἀπαιροῦνται ἀμαξίαι, ἀνασείουσι ἐπισημνότερον τὸ σῶμα, καὶ βιάζουσιν αὐτὸ εἰς παντοίας κινήσεις πρὸς διατήρησιν τῆς ἰσορροπίας αὐτοῦ, ὡν ἕνεκα διεκκολοῦνται ἅπασαι αἱ στοιχειώδεις τοῦ ὀργανισμοῦ ἐνέργειαι, καὶ κατὰ συνέπειαν διευκολύνονται καὶ αἱ πρὸς ἀφορμῶν εἰσπαύσει ἀνευ κόπου ἡ ὕλιχς τινος δαπάνης τοῦ σώματος. Ἡ διὰ τοιούτων ἀμαξῶν κινήσις ὠφελεῖ τὰ μέγιστα τοὺς μὴ δυναμένους ν' ἀσκηθῶσιν εἰς σποδρότερας σωμαστικὰς, τοὺς προσβεβλημένους ἐκ χρόνιων ἐρεθισμῶν ἰδίως τοῦ στομάχου καὶ τοὺς ξηρὰς καὶ εὐρε-

θίστου ξέως. Πρὸ πάντων δὲ ὠφελοῦνται τὰ μέγιστα ἐκ πάντων διὰ τοιούτων ἀμαξῶν ὀδοποροῖν οἱ πάσχοντες ἐξ ὀργανικῶν τῆς καρδίας νοσημάτων μεγάλως ἀνακουριζόμενοι ἐκ τούτων. Αἱ δὲ κακῶς ἢ οὐδὲν ἀπαιροῦνται ἀμαξίαι κλονίζουσι σποδρότατα τὸ σῶμα, ἀνασείουσι τὰ σπλάγγνα ἔλκουσι παντοιοτρόπως τοὺς μῦς, ἐπιπέδουσι τὴν κυκλοφορίαν. Τὸ σῶμα εἰς τοιαύτας ἀμαξίας ἀνατινάσσεται καθ' ἀνάγκην τὰς διευθύνσεις, διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσοσταθμίαν αὐτοῦ διὰ παντοίων βιαιῶν κινήσεων ἐξαντλοῦσάν τας μυϊκὰς δυνάμεις. Αἱ διὰ τοιούτων ἀμαξῶν κινήσεις οὐδὲν ὀλίγως διαφέρουσι τῶν βιαιοτέρων σωμαστικῶν. Εἰς τοὺς διὰ τοιούτων ἀμαξῶν ὀδοποροῦντας ἐπέρχονται κατὰ τὰς ἀτομικότητας κεραλαγγαίαι, δύσπνοιαι, κωλικοὶ πόνοι, ναυτίαι, ἔμετοι κ.τ.λ. Οἱ διὰ τοιούτων ἀμαξῶν κλονισμοὶ ἐλαττοῦσιν ἐνίοτε τὴν πολυσαρκίαν καὶ ὠφελοῦσιν εἰς τινα νευρικά νοσήματα τὴν ὑποκρίσιν λ. χ. ὠφέλησαν ἐπίσης ἐνίοτε καὶ εἰς τὴν ἀμνηστίαν. Ἐπιβλαβεῖς ὅμως ἀποβαίνουσι κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην, καὶ τὰς νόσους τῶν κυκλοφορικῶν ὀργάνων τῆς οὐροδόχου κύστεως καὶ τῆς μήτρας. Εἰς καλῶς κλεισμένην ἀμαξίαν ὁ ἀήρ ταχέως ἀλλοιοῦται· εἰς ἀνοικτὴν ὅμως ἀναπνέεται καθαρὸς ἀήρ. Ἡ ταχέως τῆς ἀμάξης κίνησις προεβλεπτοῦσιν εἰς ἀνοικτὴν ὄρασην ἐπισπαστικῆς καὶ κατὰ τοὺς σποδρότερος αὐτοὺς καύσους. Ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους ἐπαινεῖται ἡ ἐλαττοῦται τὰς δυνάμεις τῆς ἀμάξης. Σύντομος ὀδοπορία δι' ἀμάξης εὐρυχώρου εὐαέρου, καὶ καλῶς ἀπαιρομένης, εἶναι πάντοτε ὅλιγον ἀθάνα σωμαστικὴ καὶ συνήθως ὠφέλιμος· παρατεταμένη ὅμως ἐπιφέρει ἀποτελέσματα ἀνόλογα πρὸς τὰ τοῦ καθεστηκότος βίου, ἕνεκα τῶν διαφόρων στάσεων ἀναγκάζονται νὰ τηρήσῃ διαρκῶς τὸ σῶμα.

Δὲν ἐσποδίζονται εἰσέτι ἐπ' ἀκριβῶς τὴν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐπιρροὴν τῆς διὰ τῶν ἀμαξῶν ὀδοπορίας· ἀλλ' ἀναμνηστικῶς, λέγει ὁ Λεῦι, ἡ ἐπιρροή αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ταχύτητας τῆς κινήσεως, τῶν συνεχῶν καὶ ὁμοιωμένων δυνάμεων, τῶν ἀλλοιωμένων ἀλλοιωμένων τῶν φωτῶς καὶ τοῦ σκότους, τῆς ὑπερνεργείας τοῦ κλιματικοῦ, ὅστις ὑπὸ τοῦ σχηματικῶν σποδρῶν ἐκ τοῦ ἀέρος βέβαιως προσπίπτει ἐντὸς τῶν ἀμαξῶν, ἐκ τῶν συγκινήσεων τῶν προσγινόμενων ἐξ ἀιρηθίων συμβεβηκότων, καὶ τῆς ἀνησυχίας τῆς κατασκευῆς τῆς κινήσεως πολλῶν τῶν ὀδοιπόρων ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἐν αὐταῖς εἰσόδου μέχρι τῆς ἐξελεύσεως.

Ἰον Π.λοῖς. Ὁ πλοῦς, θεωρούμενος ὡς κίνησις μεταδιδόμενῃ τῷ σώματι δὲν ἐπιφέρει τὰς τοσοῦτον τὸν ὀργανισμὸν ὅση ἡ ἀμάξη. Οἱ πλωτῆρες ταλαντεύονται μᾶλλον ἐν τῷ πλωίῳ, ἢ ἀνασείονται. Τὰ δὲ ἀποτελέσματα τοῦ πλοῦ διαφέρουσι ἰδίως κατὰ τὴν γαλήνην ἢ τὴν παραλίαν τῆς θαλάσσης. Ὁ σύντομος ἐν ποταμῷ λίμνῃ, ἡ ἡμεροπλοία θαλάσσης πλοῦς εἶναι ἡπιωτάτη καὶ λιαν εὐαέρστος ἄσκιος, ἕνεκα τῆς συνήθους εὐθυμίας τῶν πλωτῆρων, τῶν εὐαέρστων ἐντυπώσεων, καὶ τοῦ καθαροῦ εἰσπνεομένου ἀέρος. Ἡ θαλασσοπορία, ὡς ἐκ τῶν παντοίων αὐτῆς κινήσεων τῶν μεταδιδόμενων τῷ σώματι, εἶναι ἀκατάλληλος πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν τῆς κινήσεως ἢ δὲ τοσοῦτον ἀνθηρὰ συνήθως ὕγια τῶν ναυτῶν δὲν ὠφελεῖται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ πλοῦ μεταδιδόμενας ἐντυπώσεις, ἔθνη ἐκτελῶν διάφορα ἐπικίνδυνα γυμνάσματα, ἢ ὅταν ἐξασκῶνται ἐν τῇ ὀπασίᾳ κ.τ.λ. διὰ τῶν ἀσκήσεων τούτων ἀναπτύσσονται βραδύως ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ σώματος· Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπιρροὴν

τοῦ πλοῦ, ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν πνευμόνων, τὰ πλεονεκτήματα αὐτοῦ εἰσιν ἀναμνηστικῆτα καὶ ἐπὶ τῶν ἀδρανέστερων πλωτῶρων. Ἀναπτύσσει τὸ θάρρος συνοικειῶν μετὰ τῶν κινδύνων, ὠφελεῖ καὶ θεραπεῖει μάλιστα πολλὰκις διανοσητικὰ νοσήματα, ἦτοι τὴν μελαγχολίαν, ὑποχονδρίαν ἢ καὶ τὴν μονομασίαν ἢ δ' ἐν τοιαύταις περιστάσεσι ὠφελεῖα τοῦ πλοῦ ὠφελεῖται εἰς τὰς ὄλιγας νέκας καὶ παντοίας ἐντυπώσεις τῶν μῆτου εἰσέτι θαλασσοπορησάντων, εἰς τὴν θορυβώδη ταραχὴν τῶν κυμάτων, τὰς φωνὰς τῶν ναυτῶν, τὴν διηνεκῆ του πληρώματος κινήσιν, τὰς ἐξελίξεις, τὴν μαγευτικὴν ἢ καὶ ἐκπληκτικὴν ὡς ἐκ τῆς θέας τοῦ ἀπειρου συγκινήσιν, τὴν ἀλλαγήν τῆς διαίτης, τὸ ἀέρος κ.τ.λ. Αἱ παντοῖαι αὐταὶ ἐντυπώσεις μεταφέρουσι τὸν πλωτῆρα εἰς ὄλιγας νέκας, καὶ παρατρέπουσι αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐπισημνῶν αὐτοῦ ἰδεῶν. Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα λέγει ὁ Λόνδ, εἶναι ἐπι καταφανέστερα ἐὰν ὁ πλοῦς διακόπτεται διαδοχικῶς ὑπὸ τρικυμῶν, διότι αἱ τὸν ἐγκέφαλον προσβλάσκοντες τότε ἐντυπώσεις ἀναγκάζουσι τὸν μονομαστικὸν ν' ἀποδιοῖξῃ τὰς συνήθως ἀπασχολούσας αὐτὸν ἰδέας καὶ νὰ ἐπισημνῶσιν τὴν προσοχὴν του εἰς τὸ περὶ αὐτὸν φρικτὸν θέαμα. Ἄν εἰς ταῦτα πάντα προσθέ

«μμεΐται» αὐτὴ περιλαμβάνει σύμπασαν τὴν γῆν, ἢς τὴν γονιμότητα ἀπεικονίζει. Ὡς μα-
πασ εἶναι τὸ εὐγενέστατον, οὕτω καὶ μεταξὺ
πασῶν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων ὡριστοτάτη
εἶναι ἡ πρὸς τοὺς γονεῖς τιμὴ καὶ ὁ πρὸς αὐ-
τοὺς σεβασμός. Ὁ ἀληθὴς τιμὴν τοὺς ἑκα-
πτοῦ γονεῖς πρέπει νὰ καταδεικνύη τὴν τοι-
αύτην τιμὴν ἐντὸς τῆς οἰκίας, πρέπει νὰ βοη-
θῆ αὐτοὺς προθύμως ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀνάγκαις,
πρέπει νὰ συντηρῶν αὐτῶν ἀσθε-
νονούντων, πρέπει νὰ φορῆ πένθημα ἐνδύματα,
αὐτῶν ἀποθησκόντων, καὶ ἐκτελῆ ἀκριβῶς
πᾶσι τὰ κατὰ τὸν τοῦ πένθους χρόνον καὶ
πᾶ κατὰ τὴν κηδείαν νομιζόμενα. Ὁ ἡγε-
μῶνος τότε ἐπιτυγχάνει τὴν τελειότητα τῆς
ἀρετῆς, ὅταν ἐν ὄλῳ τῶ ἐαυτοῦ ἔθνη ἐμπε-
δύνη διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος τὴν παι-
δικὴν ἀγάπην καὶ παιδικὴν ὑπακοήν.»

Ἡ οὐδαιότητα τῶν ἐν Κίνα τέκνων πρὸς τοὺς
γονεῖς χωρεῖ μέχρι τῆς ἀκριβοῦς τηρησεως
καὶ τινῶν ἐλαχίστων ἐξωτερικῶν ἐθίμων. Οὐ-
τως ἀναγιγνώσκωμεν ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ
τοῦ Siao Hio ὅτι «ὁ υἱὸς ἐξεργεθεὶς τοῦ ὕ-
πνου λίαν πρῶτ' αὐτὸν νυξάμενος ὀρεῖται νὰ
νεύσῃ τὴν κοσμίαν εἰς τὸ δωματίον τοῦ πατρὸς
καὶ τοῦ ὀρεῖται νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν περὶ τῆς
νύκτας, νὰ παρασχῇ ὕδωρ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ
πᾶσαν αὐτοῦ ἐπιταγὴν μετὰ προσοχῆς καὶ
«εὐθύμιας». Ὁ δὲ Tseng, ὁ μαθητὴς τοῦ Κου-
φουκίου, λέγει ὅτι ὁ υἱὸς ὀρεῖται νὰ χαίρῃ ἐπὶ
τῇ ἀγάπῃ τῶν γονέων αὐτοῦ, μισηθεὶς ὅμως
ὑπ' αὐτῶν ὀρεῖται νὰ μὴ δυσχερῆσθῃ αὐ-
τοῦς μηδὲ διὰ τοῦ σχήματος τοῦ ἐαυτοῦ πύ-
λου. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ Liki ἀναγιγνώσκωμεν ὅτι
«ὁ υἱὸς ὀρεῖται τὴν τῶν γονέων πλάνην νὰ
καταδεικνύη μετὰ ταπεινοφροσύνης καὶ ἠπι-
ότητος» τούτων δυστροπούντων, ὀρεῖται νὰ
«καταδείξῃ μεζίονα ὑπακοὴν καὶ τιμὴν» τυ-
πτόμενος δὲ μέχρις αἵματος ὑπὸ τῶν ἐ-
ξωργιζόμενων γονέων ὀρεῖται νὰ μὴ μίσσηται
αὐτοῦς, ἀλλ' ἔτι μαζὶ νὰ σεβασθῇ.»

Ἡ οὐδαιότητα καὶ ἡ τιμὴ, ἣν ἐν Κίνα τὰ τέ-
κνα ὀρεῖται ν' ἀνομιέσῃ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν
γονεῖς, ἀπαιτεῖται ν' ἀπονέμῃται ἢ αὐτῇ οὐ
μόνον παρὰ τοῦ μικροτέρου ἀδελφοῦ πρὸς τὸν
πρεσβύτερον, τὸν καταλαμβάνοντα τὴν θέσιν
τοῦ πατρὸς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐν τῇ
τῆς οἰκογενεῖας διευθύνσει, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ
μαθητοῦ πρὸς τὸν διδάσκαλον καὶ καθόλου
παρὰ παντὸς νεώτερου ἀνθρώπου πρὸς τὸν πρε-
σβύτερον. Οὕτω μανθάνομεν ὅτι «Νέος τις,
συναπτῶν πρεβύτερον αὐτοῦ κατὰ 20 ἔτη, ὀ-
ρεῖται νὰ τιμῆται αὐτὸν ὡς πατέρα» ἐν δὲ
οὕτως ἦναι κατὰ 40 ἔτη πρεσβύτερος, ὀρεῖται
νὰ τιμῆται αὐτὸν ὡς πρεσβύτερον ἀδελφόν. Μα-
θητῆς, συναπτῶν κατ' ὄδον τὸν διδάσκαλον αὐ-
τοῦ ὀρεῖται νὰ παρακολουθῇ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ
καταλείπῃ ὅπου συνδιαλεχθῆ μετ' ἑτέρου. Συ-
νοδεύων δὲ τὸν διδάσκαλον ὀρεῖται νὰ βραδίξῃ
οὐχὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γοαμῆς, ἀλλὰ πλαγίως.
Κλινόντων δὲ τοῦ διδασκάλου τὴν κεφαλὴν
ὅπως εἴπη τὴν εἰς τοῦ μαθητοῦ, ὀρεῖται
οὕτως νὰ φράττῃ τὸ στόμα αὐτοῦ διὰ τῆς χει-
ρὸς, ἵνα μὴ ἢ ἐκποθῇ αὐτοῦ ἐνοχλήσῃ τὸν δι-
δάσκαλον. Ὁ μαθητῆς, ἐρωτώμενος ὑπὸ τοῦ
διδασκάλου δὲν πρέπει ν' ἀποκρίνηται πρὶν ἢ
οὕτως ἀποπερατώσῃ τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ. Καθ' ὅ-
λον εἰπεῖν μηδεὶς ἐρωτᾷ τὸν ἀνώτερον
αὐτοῦ πῶσον ἐπὶ δὲν εἶναι καὶ ποῦ ὑπάγει (1).»

Ἡ τῶν παιδῶν ἀγωγή (Kiao—Hio) ἀρχεται
ἐν Κίνα πρὸ τῆς τούτων γεννήσεως. Ἡδὴ κατὰ

τὸν χρόνον τῆς ἐγκυμοσύνης χάριν τοῦ τέκνου
μεγάλως περιποιούνται οἱ Σίνας τὴν ἐγκυον γυ-
ναῖκα καὶ πολλὰ παρ' αὐτοῖς ὑπάρχουσι συγ-
γράμματα, καταδεικνύοντα τὸν τρόπον τῆς
ἐπιμελείας τῆς γυναικὸς πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ
μετ' αὐτοῦ. Ἡ ἰδίως ἀγωγή, κατὰ τὸν Tshing
tseu, ἀρχεται καθ' ἕνα χρόνον οἱ παῖδες δύ-
νανται νὰ λαλῶσι καὶ νὰ τρώωσιν «ἐπειδὴ
οὗτοι εἰσέτι οὐδὲν ἔχουσι, χρῆσιμεῖον πρὸς
«διαιτύπωσιν τῶν διανοημάτων, ἀπαιτεῖται
«ὕπως καθ' ἡμέραν πληρῶνται τὰ ὅσα αὐτῶν
«συνετῶν λόγων.» Ἡ ἱερὰ σχέσις, ἡ συνάπτου-
σα τοὺς γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα καὶ τὰν ἀπαίτη-
μα, ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τοὺς γεννητοῦσαν
ὕπως μεριμνῶσι περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν τέκνων
αὐτῶν, παραλαμβάνοντες κατ' οἶκον παιδα-
γωγοὺς ἢ πέμποντες αὐτὰ εἰς τὸ σχολεῖον.
Κατὰ τὴν παραίνεσιν σινικῶν τινος αυτοκρα-
τορος «Οἱ γονεῖς ὀρεῖται νὰ προσέχωσι τὸν
«νοῦν καὶ εἰς τὸν ἐλαχίστον κραυγὴν τοῦ τέ-
«κνου, καὶ εἰς τὸν ἐλάχιστον τόνον τῆς φωνῆς
«αὐτῶν καὶ τοὺς μορφασμοὺς τοῦ προσώπου
«ὕπως ἐπενεγκῶσι τὴν καταλλήλον πλήρωσιν
«τῶν διαφορῶν χρεῖων. Γελᾷ τὸ παιδίον; χαί-
«ρουν οἱ γονεῖς. Κλαίει; λυποῦνται. Πειρᾶ-
«νται νὰ βηματίσῃ; παρακολουθοῦσι τὰ μικρὰ
«αὐτοῦ κινήματα μετ' ἀκριβείας. Ἄσθενεῖ; ἀ-
«νησχουσι καὶ ἀποβάλλουσι τὴν πρὸς τὸ φα-
«γεῖν ὄρεξιν. Οὕτοι πρόρουσι τὸ τέκνον, διδά-
«σκουσι αὐτὸ μέχρι τελείας μορφώσεως, νυμ-
«φεύουσιν αὐτὸ, παρέχουσι εἰς αὐτὸ οἶκον, καὶ
«μυριοτρόπως κακουχούνται, τὴν μόρφωσιν αὐ-
«τοῦ καὶ τὴν ἀσφάλειαν ἐπιδιώκοντες. Οὕτως
«ἀπασαν τὴν δύναμιν τῆς καρδίας αὐτῶν ἐξαν-
«τλοῦσιν ὑπὲρ τοῦ τέκνου. Ὡ! ἡ ἀρετὴ τοῦ
«πατρὸς καὶ τῆς μητρός εἶναι ἀτελεύτητος»
εἶναι ὡς ὁ ὕψιστος οὐρανός.»

Ἡ διδασκαλία ἀρχεται παρὰ τοῖς Σίνας
κατὰ τὸ ἕν ἢ ἄλλο ἔτος τῶν παιδῶν ἡλι-
κίας. Κατὰ τὸν χρόνον τούτων μανθάνουσι
οὕτοι τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῶν γνώσεως καὶ δὴ
τῆς δυσχερῆστατης αὐτῶν γλώσσης, τῆς ἀπαρ-
τιζόμενης ἐκ 50,000 καὶ ἐπι πλεόν εἰκονικῶν
χαρακτήρων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μανθάνουσι οἱ
παῖδες τὴν ὀνομασίαν ἐπειὴ τῶν ἀντικειμέ-
νων, ἅτινα ὑποπίπτουσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς
καὶ ἀπασχολοῦσι τὴν φανταστικὴν δύναμιν
τῆς ψυχῆς. Οἱ κυριώτατοι τῆς διδασκαλίας
κλάδοι εἶναι ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἡ γραφή, αἵτινες
ἐνεκα τῆς δυσχερείας αὐτῶν ἀπορροφῶσι τὸν
περισσότερον τῆς σπουδῆς χρόνον καὶ διακρί-
νουσι τοὺς μαζὶλλον πεπαιδευμένους, τοὺς κτω-
μένους δι' αὐτῶν ἀρθροῦσιν γνώσεως. Οἱ μαθη-
ται ὀρεῖται καθ' ἑκάστην νὰ μανθάνωσι τέσ-
σαρες τοὺλάχιστον χαρακτῆρας, οὓς ἐμπεδου-
σιν ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῶν διὰ τῆς συχνῆς ἐπανα-
λήψεως. Ἐν τῇ γραφῇ μεταχειρίζονται ὑπο-
δείγματα εἴτε μετὰ ἐρυθρῶν γραμμάτων, ἅτινα
οἱ μαθηταὶ ὀρεῖται νὰ μελαίνωσιν, εἴτε μετὰ
μελάνων, ἅτινα οὗτοι ὀρεῖται νὰ μεταφέρω-
σιν ἐπὶ ἐπιτεθειμένου χαρτοῦ. Κατόπιν μετα-
χειρίζονται μελάν ἐκ σκιδῶς καὶ κεραχαγ-
μένον ἄσβην. Πρὸς τούτους ἀσκούνται οἱ παῖ-
δες εἰς τὸ ἐν χαρτῇ γράφειν, εἰς τὸ ἀριθμεῖν
καὶ πιθάνως εἰς τὴν μουσικὴν, διαταχθεῖσαν
ὑπὸ τῶν ἀρχαίων βασιλέων οὐχὶ πρὸς τέρψιν,
ἀλλὰ πρὸς καταστολὴν τῶν τῶν πλῆθους ἐπι-
βλαβῶν παθῶν. Τὸ πρῶτον ἐν τῷ σχολεῖῳ ἀνα-
γνωματάριον, τὸ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως πρὸς χρῆ-
σιν ἐπιβαλλόμενον, καλεῖται Pe-kia-sing, ἐν ᾧ
οἱ παῖδες ὀρεῖται νὰ μάθωσι τὰ ὀνόματα
πάντων τῶν προσώπων 100 οἰκογενειῶν τῷ
δευτέρου ἀναγνωματαρίου καλεῖται Tsatse,
περιέχον συλλογὴν ὀφελίμων καὶ ἀξιολόγων
ἀντικειμένων τὸ τρίτον ἀναγνωματάριον, τὸ
καλούμενον Tsien-tse-ouen, περιέχει συναγω-
γὴν 1000 γραμμάτων· τὸ δὲ τέταρτον ἀνα-

γνωματάριον, ὅπερ καλεῖται San-tsee-king
περιέχει τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἡθικῆς καὶ
τῆς ἱστορίας ἐν τρισυλλαβίαις στίχοις· μετ'
αὐτοῦ συνάπτεται καὶ ἡ ἕρμηναία τῶν κλασι-
κῶν βιβλίων.

Πρὸς μάθησιν ἀναγκαῖατονον μέσον θεωρεῖ-
ται παρὰ τοῖς Σίνας ὁ ῥόθιος, τούτου ἔνεκα
ὁ ἀμελής παῖς καὶ μὴ μαθῶν τὴν ἐπιβληθεῖ-
σιν ποσότητα τῶν γραμμάτων γονατίζεσθαι
ἐνώπιον τῶν συμμαθητῶν αὐτοῦ ἢ δένεται πρὸς
τῆς θύρας τοῦ σχολεῖου ἢ ἐξάπλωται πρηνῆς
ἐπὶ τινος μακροῦ καὶ στενοῦ θρανίου, μὴ ἐλλεί-
ποντος ἀπ' οὐδενὸς σχολεῖου, καὶ λαμβάνει 8—
10 πλῆγας.

Ἡ Σινικὴ ἀγωγή περιλαμβάνει ἔνθεν μὲν β εἶδη
γνώσεως, ἦτοι τὸ τῶν παραδεδομένων ἐθίμων,
τῆς μουσικῆς, τῆς ἐντάσεως τῶν τῶζων, τῆς
ἱππασίας, τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀριθμησεως· ἔν-
θεν δὲ β εἶδη ἀσκητέων ἀρετῶν, ἦτοι τὸ τῆς εἰς
τοὺς γονεῖς ὑπακοῆς, τῆς φρονήσεως, τῆς φι-
λαδελφείας, τῆς μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ γειτό-
νων ὁμοιότητος, τῆς πρὸς τοὺς φίλους εὐκρινι-
κείας καὶ τὸ τῆς πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυ-
χεῖς συμπαθείας.

(ἀκολουθεῖ)

ΜΕΛΕΤΗ

ἐπὶ τοῦ τοῦ Παντός ἢ τοῦ ἀνάρχου
καὶ ἀτελευτήτου κόσμου.

Μέλλομεν, φίλοι ἀναγνώσται, νὰ σπουδά-
σωμεν συνοπτικῶς πῶς, καὶ καθ' ὅσον ἐπιτρέ-
πουν αἱ περὶ τὴν ἐπιστήμην ἐλάχισται ἡμῶν
γνώσεις, τὸ πᾶν μέλλομεν νὰ σπουδάσωμεν τὸν
ἀνευ ἀρχῆς καὶ τέλους κόσμον, οὐδὲ ὅλως διὰ
τοιαύτης σμικρῆς καὶ ἀδυνάτου μελέτης φαν-
ταζόμενοι ὅτι θὰ κατορθώσωμεν νὰ παρουσιά-
σωμεν ἡμῖν πλήρη εἰκόνα τῶν περὶ ἡμῶς Οὐ-
ρανίων καὶ Γῆινων φαινομένων, ἄλλως τοῦτο
δέδοται, οὐχ ἥττον ὅμως καὶ ἡμεῖς εὐελπιστοῦ-
μεν ὅτι θὰ συντελέσωμεν διὰ τῆς παρούσης
ἐργασίας μας, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, εἰς
τὸν σκοπὸν τούτων.

Οὐδεὶς ὑπάρχει, ὅστις ἀλλ' ἴσῃ ἐν τῇ ὑπε-
ράνω ἡμῶν κοίλῃ σφαίρῃ ἐν βλέμματι, ἔστω καὶ
ἀμυδροτάτης ἀντιλήψεως, νὰ μὴ ἐρωτήσῃ μετ'
ἐπιλήξεως ἅμα καὶ θαυματοῦ ἑαυτοῦ, πῶς
τὰ ἐν τῷ ἀπεράντῳ τούτῳ πλῆθει τῶν φωτει-
νῶν σημείων οὐράνια φαινόμενα, τὰ περιου-
σιάζοντα τὴν κοίλῃν σφαίραν ἢ τὴν οὐράνιον
σφαίραν ἢ τὸν Οὐρανὸν τέλος τὸ πρῶτον πα-
ρουσιάζθησαν; πῶς μετὰ τοσούτων ἀρμό-
νικῆς καὶ τηλικαύτης μηχανικῆς κινήσεως λει-
τούργοι τὰς θαυμασίας αὐτῶν λειτουργίας;
Τοιαύτην μεγαλοπρέπειαν καὶ τοσαῦτα συγ-
χρονῶς θαύματα δυσκόλως δύναται τις νὰ θεω-
ρήσῃ, ἢ ψυχὴ δὲν ἐξαρκεῖ εἰς τοιαύτην συνά-
σθησιν, ἢ ἐπίγνοις δὲν ἐπικρατεῖ εἰς τὴν πλη-
θὴν τοσούτων τῆς φύσεως εὐεργετημάτων, καὶ
αὐτὴ τέλος ἡ φαντασία διατελεῖ ἐντρομος ἀπέ-
ναντι τοῦ μεγαλείου τῆς δημιουργικῆς φύσεως.
Τίς δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὰς αἰτίας τῶν θαυ-
μάτων τούτων, τὰς ἀνακαλύψῃ τῶν ἀποκρύ-
φων τῶν; Πᾶσι αὐτὰς ἀνερευνοῦσι καὶ σπου-
δάουσι, καὶ ὄντως δὲν πρέπει νὰ ἐπαρκώμεθα
εἰς μόναν τὰ εὐεργετηματα καὶ τὰ θαύματα
τῆς φύσεως, παραδεδωμένοι τυφλῶς ὅτι ἡ θέα
τοσούτης δόξης δὲν ἐγένετο δι' ὀφθαλμοῦς θνη-
τοῦ· διότι ἂν διὰ τοῦ ἔστω καὶ ἐλαχίστην
μεγθυτικὴν ἔχοντος τηλεσκοπίου παρα-
τηρήσωμεν μετὰ τῆς ἀπρνομηκῆς ἐκείνης
προσοχῆς καὶ ὑπολογίσωμεν τὰς παρατηρήσεις
μετὰ τῆς μαθητικῆς ἐκείνης ἀκριβείας, θέλω-
μεν ἰδεῖν ὅτι, ἂν οὐχὶ τὰ πάντα, τὰ πλεῖστα

(1) Du Halde, σελ. 320.

(1) Memoires concernant l'histoire etc. par les mis-
sionnaires de Peking.
(2) Description géographique, historique etc. de l'empire
de la Chine par le P. du Halde tom. II pag. 588.—Journal
asiatique tom. II p. 239.

ὄμως εἰσι προσιτὰ τῇ ἐπινοίᾳ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐὰν ἀκολουθήσωμεν τὸν περιώνυμον συγ-
γραφεῖ τῆς Οὐρανίου μηχανικῆς τὸν μέγαν
αστρονόμον καὶ περιφημον μαθηματικὸν Γάλλο
Laplace, οὕτως ἀπασα ἡ ζωὴ εἶναι ἀνα-
ποσάστως συνδεθεμένη μετὰ τῆς ἐκπλακτικῆς ἀνά-
ρας τῶν ἀνακαλύψεων, θέλομεν μάθει ἐκ τῆς
περιουσιάζουσας αὐτοῦ ὑποθέσεως, ὅτι, ἀντὶ τῆς
πληθῆος τῶν κόσμων τούτων, ἀντὶ τῆς σω-
ρείας τῶν φωτεινῶν τούτων σφαιρῶν, ὑπῆρξε
ποτε ὄγκος ἀτμῶν ἀμορροῦ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον,
χρόνον παρεργόμενον, μεταμορφωθείς εἰς σφαί-
ραν ἀτμοειδῆ καὶ ὑπερμεγέθη, περιέχουσαν
ἀπασας ἐν γένει τὰς ὕλας, ἐξ ὧν συνέστησαν
ἅπαντα ἐν γένει τὰ Οὐράνια σώματα καὶ πάντα
τὰ Ἡλιακά συστήματα τοῦ Παντός παραγαγού-
σαν. Ἐὰν ἀνέλθωμεν μετὰ τοῦ κλεινοῦ καὶ
μεγαλοφροῦς Νεύτωνος, οὕτως τὸ ὄνομα οἱ
οὐρανοὶ σεβόμενοι, καταβιβάζονται ὑπὸ τὰ
βλέμματα τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖ θέλομεν εὖρει τὴν
βαρύτερη, τὴν γενικὴν τουτέστι ἐλξιν στηρίζου-
σαν τοὺς Ἡλίους ἐπὶ τῆς ἀδύσου καὶ διευθύ-
νουσαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἀγανί. Τέλος ἐὰν στρέ-
ψωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς μηχανικῆς καὶ
φυσικῆς, θέλομεν ἰδεῖν ὅτι ἡ εὐκλεία αὐτῶν
συνίσταται ἅπασα ἐπὶ παραδόξων τινῶν σχέ-
σεως, αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἐπίσης γενικὸν τινα
καὶ ἀναλλοίωτον τῆς φύσεως νόμον.

Ὅρισμός τοῦ Παντός.

§ 1. Κόσμος ἢ Πᾶν καλεῖται ἡ ἀπειρία
τῶν ἐν τῷ ἀγανί διεσπαρμένων καὶ ἀρμυ-
κτικῶν τμημάτων τὴν εὐρύνουσαν αὐτῶν θέσιν,
τὴν αὐτὴν ἔσσει κίνησιν, οὐρανίων σωμάτων
τὴν ἀρμονίαν, τὴν συμπλοκὴν καὶ τάξιν τὴν
ἐπικρατοῦσαν εἰς ἅπαντα ταῦτα τὰ σώματα
πρὸς ἀποτελέσει ὅλου τινος ἀρμονικοῦ ἐκάλε-
σαν, Σίστημα τοῦ Παντός· τὰ σώματα δὲ ταῦτα,
Ἄστει, Πλανήται, Κομήται, Οὐρανῶν δὲ ἡ
Στερόμα ὀνομαζοῦσι τὴν ἄνωθεν ἡμῶν ἀπέ-
ραντον ἔρημον, ἣν τὸ ἡμέτερον βλεψὰν θεω-
ροῦν, εἰσὶν εἰς ἀγανὲς κενὸν ἄμετρον καὶ
ἀτελευτήτων.

Διάφορα Ἡλιακά συστήματα τοῦ Παντός.

§ 2. Κατὰ τὴν μόρφωσιν τῶν γνομῶν καὶ
δοξασίων περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ αἰτίας φαινομέ-
νου τινος οἱ ἀπώτατοι πρόγονοι τῆς ἱστορικῆς
ἐποχῆς, ἀναλόγως τῆς διανοητικῆς αὐτῶν ἀνα-
πόψεως, δὲν ἠκολούθησαν τὸν αὐτὸν σκο-
πὸν, ὃν καὶ οἱ νεώτεροι ἡμῶν ἐπιστήμονες.
διότι ἐκεῖνοι μὲν οὐδὲν θεωροῦν ἀλλ' ἐπλα-
τῶν συστήματα, δι' ὧν τὰ πάντα ἡγήμενον,
ἀποτυγχάνοντες εἰς τὰ πλείονα, ἵστην ἐκ τῆς
ἀκέρεστου τῆς διανοίας των περιεργείας ἐβασί-
ζοντο εἰς τὰς αἰτίας τῶν διαφορῶν φαινομένων,
τινῶν περὶ τῶν συνιστάτων αὐτῶ μερῶν, γνώ-
σεων, ἃς ὁ Λουκρήτιος πρῶτος ἀρχὰς ἐκάλεσαν.
Οὕτω λοιπὸν ἐν διαφορῆς ἐποχαῖς καὶ
διαφορῶν ἰδεῖν ἐπεκράτησαν περὶ τῆς ἀρμό-
νικῆς τῶν διαφορῶν οὐρανίων σωμάτων, αἵτι-
νες ἐκλήθησαν ἠλιακά τοῦ παντός συστήματα·
πλεῖστα ἐπινοήθησαν ἀνεκάνθεν· οὐδὲν ὅμως
ἔφραεν εἰς φῶς τὰς μυστηριώδεις τοῦ οὐρανοῦ
ἀληθείας· ἐν τούτων ὅμως ἔπρεπε τέλος νὰ
μας ἀσφαλίσῃ εἰς τὸν ὄρον τῆς ἀληθείας ἔ-
πρεπε νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ μυστήριον, διότι εἰς
ταύτας γνώσεις βασανισάντες ὑπὸ τῆς παρα-
τηρήσεως καὶ τῆς σκέψεως, δὲν ἐθεώρησαν ἐπὶ
τέλους ἐπαρκεῖς εἰς τὸ πνεῦμα τῆς νεωτέρας
ἐποχῆς· παρατηρούμεν λοιπὸν εἰς τὸ βιβλίον τῆς
ἱστορίας ἄνδρα ἐξαιρετικῆς διανοητικῆς δυνά-
μεως περιουσιάζοντα εἰς τὸν χυδαίωτος πα-
ραλογισμοῦ, τὸν Θαλλῶν π. χ. δημιουργοῦντα
τὸν Κόσμον μετὰ τὸ ὕδατος, τὸν Ἰππονα πα-
ραδεχόμενον ὡς γενικὴν ἀρχὴν τὸ πῦρ, ἄλλως
τὸ ὕδωρ, τὸν Ζήνωνά πρεσβύτερον τὰ 4 στοι-
χεῖα συννημένα καὶ ἄλλως ἀρκουμένους εἰς

ὀλίγον ἀέρα. Ὁ Ἡλιος αἶφνης ὃν ὁ Κασίνος
ὑπελόγησεν ἑκατομμύριος μεγαλῆτερον τῆς γῆς
(ὄγκος Ἡλίου 1,300,000 μείζων ὄγκου γῆς)
εἶχε κατὰ τὸν Ἡράκλειτον ἐνὸς ποδὸς μῶλις
διάμετρον, κατὰ δὲ τὸν Ἀναξαγόραν ἦτο ἴσος
τῷ Πελοποννήσῳ· τέλος ὁ μεγαλοπρεπὴς αὐτός
ἀστήρ οὐ τινος τὰς ἀκτίνας θαυμασίως διὰ
τῆς ἐπ' ἐσχάτων ἀνακαλυφθείσης φασματικῆς
ἀναλύσεως ὁ Νεύτων ἀνέλυσεν, κατὰ μὲν τὸν
Θάλητα οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ πύρινον νέφος, κατὰ
δὲ τὸν Ἀναξαγόραν πυρὸς βράχος.

Ἐὰν θαύματα τῶν παραδόξων περιέχουσι
ἡμῖν τὰ πιστὰ, ὡς πρὸς τὰ φῶτα ἐκείνων τῶν
φιλοσόφων, καὶ ἂν τοὺς ἠρωτῶμεν περὶ τῶν
ἀστέρων, οἵτινες διακρίθονται ἐν τῷ οὐρανῷ
πόσον ἠθέλομεν ἐκπλαγῆ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως
των, ἀφοῦ ὁ Φιλώλιος ἐθεώρει τοὺς ἀστέρας ὡς
κάτοπτρα τοῦ οὐρανοῦ ἐπέμποντα ἡμῖν τὸ
φῶς τοῦ Ἡλίου ὁ Ἄριστοτέλης ἐραντάσθη τὸ
σύνμπαν φαινομένων, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς
ὅπως εἴθετο τὴν γῆν, παραδεχθείς συγχρόνως
ὅτι οὐδὲν ἕτερον Ἡλιακὸν σύστημα ὑφίσταται
ἐκτὸς τοῦ ἡμετέρου ἐδοξάζει τὴν φύσιν ἀπε-
χθονομένην τὸ κενὸν κλίον. Μὴ ταραττώμεθα
ὅμως πολὺ διὰ τὰς ἐπιστημονικὰς ἀπάτας τῶν
ἀρχαίων τούτων σοφῶν καὶ νῦν ὑπάρχουσιν
ἀπατηλὰ συστήματα πάμπολλα, διότι μῶλις πρὸ
2 αἰώνων ἡ Ἀστρονομία, φυσικὴ κλπ. κατέστη-
σαν ἐπιστήμαι πραγματικαί· ἐπειδὴ ὅμως σήμε-
ρον ἡ ἐπιστήμη ἀπῆρθε καὶ ἀπαίτει τὴν ἐκ θε-
μελιῶν ἀνασκαφῆν, οὐ μόνον τὴν εἰς πολλὰς
φυσικὰς ἀληθείας ἀντικρίζοντων συστημάτων
καὶ τῶν ἐπιτετηθεμένων ὑποθέσεων, ἀλλὰ καὶ
αὐτὰ τοῦ μοιραίου καὶ τῆς πλανομένης φαντα-
σίας τὰ ἀποτελέσματα, πρὸς δὲ ἀπόλυτον πί-
στιν ἐπὶ τῶν γενικῶν καὶ ἀναλλοιώτων νόμων
τῆς φύσεως, παρήχθη σὺν τῇ προόδῳ τῶν ἐπι-
στημονικῶν γνώσεων καὶ ὁ ἔρωσις τοῦ νὰ ἐρεῖ-
σθῶσιν ἅπαντα τὰ φαινόμενα ἐπὶ ἀσφαλε-
στέρων βάσεων. Ἀντιστρόφως λοιπὸν ἤρχισαν
οἱ νεώτεροι νὰ λύσῃ τὸ τῶν ἀρχαίων πρό-
βλημα, καὶ ἐπὶ τέλος κατώρθωσαν ὥστε ἡ
θεωρητικὴ μελέτη ἢ μὴ ὑποπίπτουσα πρότερον
εἰς τὰς αἰσθήσεις, νὰ ὑποπέσῃ ἡδὴ εἰς αὐτὰς·
ἀπεμάκρυναν λοιπὸν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν
πειρᾶν, οἱ τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν ἐγκλο-
ποθέντες ἐπιστήμονες, καὶ κατέληξαν τέλος
εἰς τὸ σπουδαῖον δόγμα τοῦ Δημοκρίτου, ὅτι
πᾶν σῶμα συνίσταται ἐξ ἐλαχίστων μερῶν
ἀδιαίρετων ἁτινα μέρη ἄτομα ἐκλήθησαν,
φρόνημα ὅλως ἀντίθετον τῆς ἐσφαλμένης δο-
ξασίας τοῦ Ἄριστοτέλους περὶ τῆς ἐπ' ἀπειρον
διαλύσεως τῆς ὕλης, καὶ ὄντως οὕτως ἔπρεπε
νὰ κερθῶσιν, διότι ὅπως φαντασθῶσι οὐσιω-
δῶς πῶς τὸ σύνμπαν εἶχον ἀνάγκην γνώσεων
τινῶν περὶ τῶν συνιστάτων αὐτοῦ μερῶν, γνώ-
σεων, ἃς ὁ Λουκρήτιος πρῶτος ἀρχὰς ἐκάλεσαν.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Συνεδρίασις 28.

ζεται τὰς αὐτὰς λέξεις ἵνα δηλώσῃ τὰ φαινόμενα καὶ τὰς ἐνεργείας, ὡς καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς θεωρούμενους παράγοντας αὐτὰς (1). Οὕτως ὁ οὐρανὸς (Ζεὺς) καὶ θεὸς ἦσαν ἕν καὶ τὸ αὐτό.

Οὕτω λοιπὸν ὁ γλαυκὸς οὐρανὸς, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ ἀστέρες, τὰ ἀστεροειδῆ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ φαινόμενα, αἱ βρονταί, αἱ ἀστραπαί, ὁ ἀήρ, ὁ φαινὸς αἰθήρ, οἱ ἀνεμοὶ, ἡ νηνεμία, ἡ γαλήνη, τὰ νέφη, αἱ βροχαί, αἱ θύελλαι, τὸ ὕδωρ, ἡ θάλασσα, οἱ ποταμοὶ, αἱ πηγαί, οἱ ῥύακες, οἱ χεῖμαρροι, αἱ τρικυμίαι, τὸ φῶς, τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν τῶν πλοίων φαινόμενα, τὸ πῦρ, ἡ γῆ καὶ ἡ παραγωγικὴ αὐτῆς δύναμις, τὰ ὑπὸ τὴν γῆν συμβαινόντα, σεισμοὶ, ἐκρήξεις ἡφαιστειῶν, καθ' ὅλου εἰπεῖν πάντα τὰ τῆς φύσεως προσβάλλοντα τὰς αἰσθήσεις καὶ προσελκύνοντα τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆ ψυχῆ διαφόρα αἰσθήματα ἐπιφέροντα, μάλιστα τὰ αἰώνια φῶτα τοῦ οὐρανοῦ, ἦσαν αἱ δυνάμεις αἱ ἐπ' αὐτὸν ἐνεργοῦσαι, οἱ θεοὶ, οἱ τινες παρίσταντο ὑπὸ διάφορα σχήματα, καθ' ἣν ἐντύπωσιν παρείχον ταῦτα αὐτῶ (2).

Ἡ φύσις λοιπὸν παρήγαγε τὰ αἰσθήματα τὰ διεγειρόμενα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου κατ' ἀρχάς, τὰ ὁποῖα τακτοποιοῦνται οὕτως εἰπεῖν πρὸς τὰ φυσικὰ φαινόμενα ἢ τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὸν ἀνθρώπον, ἐξ οὗ ἀναγκάζεται οὗτος νὰ πλάσῃ τοὺς χαρακτήρας καὶ τὰς σχέσεις τῶν θεῶν του κατὰ τὸ συνοδεῦσόν αὐτὰ αἰσθημα, ὁπερ παράγεται εἰς τὸν ἀνθρώπον· π.χ. ἡ καθαρότης τοῦ οὐρανοῦ παρήγαγε τὴν δοξασίαν τῆς καθαρότητος τοῦ θεοῦ, ἡ βροντή καὶ ἀστραπή τὴν τῆς δεσποτείας τοῦ κόσμου, τὰ νέφη καὶ αἱ θύελλαι τὴν ἔριν τῶν ἀντιπροσωπευουσῶν αὐτὰ δυνάμεων, ἡ ἐντεῦθεν βροχὴ τὴν ἔννοιαν γεννητικῆς δυνάμεως κτλ (3).

Τὰ αἰσθήματα δὲ ταῦτα φυσικῶ τῷ λόγῳ ἔβλεπον ὁ τότε ἀνθρώπος ἀντανακλῶντα ἐν τῇ φύσει, ἦν ἐθεώρει εἰκόνα πικρῶς δ' ἠσθάνετο ἐν ἐκυστῷ (4) καὶ διεπραγματεύθη, ἰδίως δὲ τὰ φαινόμενα ἐκεῖνα, ἃ φαίνονται ὅτι ἔχουσι τὸν χαρακτήρα τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξεως, ἃ φέρουσι τὴν ἀπεικόνισιν δυνάμεως καὶ σοφίας ἀνωτέρως, θείας (5).

(ἀκολουθεῖ)

(1) Μοσχ. εἰς Ἡστ. Ἰστέον ὅτι πάντα οἱ Ἕλληνες ἃ δύνανται ἔχοντα ἔωρον, οὐκ ἀνευ ἐπιστάσιος θεῶν τὴν δυνάμιν αὐτῶν ἐνεργεῖν ἐνόμιζον, ἐνὶ δὲ ἐνόματι τὸ τε τὴν δυνάμιν ἔχον καὶ τὸν ἐπιστατοῦντα τούτῳ θεὸν ἐνόμαζον. Max Mull essays sur la Myth. comp. μετ. γαλλ. Perrot σελ. 99. Negel. hom. Th. ἐκδ. Auteh 77. Welcker goett 1, 130 Σελ. 7. Ἐμπ. φυσ. I. 10 52 σελ. 552. Πρὸδικος ὁ Κεῖος ἤλιον φησι καὶ σελήνην καὶ ποταμοὺς καὶ κρήνας καὶ καθ' ὅλου πάντα τὰ ὠφελοῦντα τὸν βίον ἡμῶν, οἱ παλαιοὶ θεοὺς ἐνόμισαν διὰ τὴν ἀπ' αὐτῶν ὠφέλειαν, καθ' ἃπερ Αἰγύπτιοι τὸν Νεῖλον καὶ διὰ τοῦτο τὸν μὲν ἄρτον Δημήτραν νομισθῆναι, τὸν δὲ οἶνον Διόνυσον, τὸ δὲ ὕδωρ Ποσειδῶνα, τὸ δὲ πυρ Ἡραστον καὶ ἦδη τῶν εὐχρηστοῦντων ἕκαστον. Ἐπιχαρ. κωμ. παρὰ Meineke fragm. comic N. 233 πρβ. Πλ. Φαιδρ. K. 4. σελ. 229 καὶ Πολιτ. II κ. 77. σ. 378. καὶ Κρατυλ. σελ. 397. c. φαίνονται μὲν οἱ πρῶτοι τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τούτους μόνους τοὺς θεοὺς ἠγεῖσθαι, οὗςπερ πολλοὶ τῶν βαρβάρων, ἤλιον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἄστρα καὶ οὐρανόν. Ἀριστ. μεταφ. XI θεοὺς φῶντο τὰς πρώτας οὐσίας εἶναι θεῶς ἀν εἰρησθαι νομίσαιεν. Βενιζέλου Minerva Areia 15. Maury Hist. de la relig.-tom. I σελ 51.

(2) Maury αὐτ. I. 216.

(3) Κικέρων nat. deor. 2.36. Σελ. Ἐμπειρ 9. 20 σ. 35. πρβ 22. σελ. 554 Ἀριστοτέλης ἀπόδοσιν ἀρχῶν ἔννοιαν θεῶν ἔλεγε γεγονέναι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τε τῶν περὶ ψυχὴν συμβαινόντων καὶ ἀπὸ τῶν μετεώρων. Max Muller essays σελ. 21. Prell. αὐτ. I 2.

(4) Welck αὐτ. I. 216.

(5) Ἀριστ. παρὰ Σελ. Ἐμπ. ἐνθα ἀνωτ. Herm. § 15 αὐτ. M. Muller essays 182.

Ἐν τῇ συνεδριάσει ταύτῃ ὁ Σύλλογος ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀποσταλῶσι βιβλία ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν αὐτοῦ εἰς τὸν ἐν Μαδύτῳ Φιλεκαπαιδευτικὸν Σύλλογον Ἑλλήσποντος καὶ τὴν Φιλεκαπαιδευτικὴν Ἀδελφότητα Καβάλλας, παρ' ὧν ἐστάλη τοιαύτη αἴτησις

Προσέτι δὲ ἀπεφάσισε νὰ ἀποστέλληται δωρεὰν τὸ περιοδικὸν τοῦ Συλλόγου εἰς τὸν ἐν Σέρραις Μακεδονικὸν Φιλεκαπαιδευτικὸν Σύλλογον, εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἐκπαιδευτηρίου Μελενίκου καὶ εἰς τὸν Θρακικὸν Φιλεκαπαιδευτικὸν Σύλλογον Ῥαιδεστοῦ, παρ' ὧν ὁμοίως ἐζητήθη ἡ ἀποστολὴ αὐτῇ. Παραιτηθέντος δὲ τοῦ ταμίου κ. Κ. Ι. Κυριακοῦ ἀνετέθη προσωρινῶς ἡ διεύθυνσις τοῦ ταμείου εἰς τὸν Ἀ. εἰδικὸν γραμματέα κ. Μάρκον Μίνδλερ. Ἀγγέλλει δὲ ὁ κ. Πρόεδρος τῷ Συλλόγῳ, ὅτι ἀπεστάλησαν τὰ ψηφισθέντα συγγραμμάτια γράμματα τῷ Κυρίῳ Γλάδστον ἐπιτίμῳ μέλει τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ εἰς τὴν Πρωθυπουργίαν κ.τ.λ.

Συνεδρίασις 29.

Ἀγγείλαντος τοῦ κ. Προέδρου τῷ Συλλόγῳ ὅτι κατὰ τὰς πληροφορίες τοῦ καλλιτέχνου Κ. Γ. Βιτάλη ἐντὸς τοῦ χρόνου τῶν διακοπῶν τοῦ Συλλόγου θέλει παραδοθῆ τὸ μνημεῖον τοῦ Βύρωνος παρὰ τοῦ καλλιτέχνου, ὁ Σύλλογος ἀνέθηκε τῇ Ἐφορίᾳ, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ τῆς μετακομίσεως τοῦ μνημείου εἰς Μεσολογγίον.

Προέβη δὲ εἰς ἐκλογὴν ἐξκεμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ.κ. Χρ. Παλαμῆ, Α. Ν. Χαλκιοπούλου, Χρ. Καψάλη, Ἀν. Βάλθη, Γεωρ. Μανωλάτου δικηγόρων καὶ Γ. Καρθούνη Καθηγητοῦ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ι. Γιαννοπούλου δημοάρχου Μεσολογγίου, παρακληθησομένων, ὅπως ἐπιμεληθῶσι περὶ τῆς καθωραίσεως τοῦ Ἡρώου, ἔνθα ὄρισται νὰ στηθῇ τὸ μνημεῖον Βύρωνος.

Ἐκλέγονται δὲ διὰ τὴν ἐρχομένην Περίοδον μέλη τῆς Ἐφορίας ἐπὶ τῶν δημοσίων μαθημάτων τῆς Σχολῆς τοῦ λαοῦ οἱ κ.κ. Σ. Κοκόλης, Δ. Ζαλοῦχος καὶ Μιχ. Σπορίδης.

Μετὰ τοῦτο ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Συλλόγου καὶ περατοῦται, ἀναβληθεῖσις εἰς προσεχῆ τακτικὴν συνεδρίασιν τῆς ψηφίσεως τοῦ ὅλου.

Συνεδρίασις 30.

Ἐν ταύτῃ ἀναγινώσεται παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς κ. Γ. Παπαθεοδώρου ἡ ἔκθεσις αὐτῆς τῆς διαχειρίσεως τοῦ πρώην ταμίου τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Περιδικοῦ κ. Ι. Πάνου.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐπίτιμος πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Θεόδωρος Ὀρφανίδης ἀποτείνει παραινέτους τινὰς λόγους πρὸς τὰ μέλη, ὅπως μὴ ἐπερχομένων τῶν διακοπῶν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου παύσωσι ταῦτα ἐργαζόμενα πρὸ πάντων ὑπὲρ τῆς περατώσεως τοῦ ἀνεγειρομένου μνημείου Βύρωνος, διότι ἦδη πάντες ἀνελάβομεν μεγάλην εὐθύνην ἀπέναντι τῆς κοινωνίας ὀλοκλήρου, ἡ ὁποία τόσον ἀπέδειξε διαφέρον πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἣν ἀνέλαβεν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Βύρων.»

Συνεδρίασις 31.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς μεθ' ἣν ὁ Σύλλογος παρεδέχθη τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς. Μετὰ τοῦτο ἐπεψηφίσθη τὸ σύνολον τοῦ κανονισμοῦ καὶ εἶτα προσέβη εἰς ἐκλογὴν μελῶν, καθ' ἣν ἐξελέχθησαν οἱ μὲν κ.κ. Γεώργιος Δράκος καὶ Στέφανος Κουντουρούσης ἐπίτιμα μέλη τοῦ Συλλόγου, οἱ δὲ κ.κ. Ν. Μπαλάνας Γ. Μανουλέλης Δ. Κουντουρούσης καὶ Ἀν.

Μάνεσης ἀντεπιστέλλοντα μέλη τοῦ Συλλόγου. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκηρύχθη ἡ λήξις τῆς 12 Περιόδου τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΡΜΗΣ—Σύγγραμμα περιοδικὸν τοῦ ὁμωνύμου ἐν Κωνσταντινουπόλει Συλλόγου. — Ἔτος Β'. — Μάϊος ἀριθ. 19'. — Κωνσταντινούπολις 1880.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁδ. Ἰαλέμου.—Τίνες οἱ λόγοι τῆς ἡμῶν δυσπραγίας;

Χ. Σαμαρτσίδου.—Τινὰ περὶ τῶν διδακτικῶν κανόνων.

Σ. Λεοντιάδου.—Γυναικεία ἐκπαίδευσις.

Pierre Larrieu.—Πνευματικὰ ὠρολόγια

(Ἰδιαιτέρα ἀλληλογραφία ἐκ Γαλλίας, μετάφρασις Κ. Ζαυθοπούλου).

Oettli.—Περὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑγείας (Ἰδιαιτέρα ἀλληλογραφία ἐκ Lausane τῆς Ἑλβετίας).

Ρ. Πελεκάση Ἱστορία τοῦ ἐμπορίου, βιομηχανικῆ καὶ πολιτικῆ.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ.—Ἔτος 10'. Ἀριθ. 140 Κωνσταντινούπολις 6 Ἰουνίου 1880.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ περὶ τοῦ κατωτέρου κλήρου σκέψεις. Ἐκκλησιαστικά (Ἀρχιερ. μνημόσγιον ὑπὲρ τῆς ῥωσ. αὐτοκρατείας.—Πατρ. ἐπισκέψεις.—Πατρ. κηροποιεῖον—Εἰρηνοπούλεως—Ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος—Ζαυθοπούλεως—Παμφίλου κ.τ.λ.—Ὁ ναὸς τῆς ἀγίας Τριάδος—Πατριάρχης Ἀρμενίων—Ἡ ἐν Βουκουρεστίῳ ἐφημερίς «Ὁρθόδοξος» — Ἐκπαιδευτικὴ (Μεγάλη τοῦ γένους σχολή—Παράσχος—Ἑλληνικὸς φιλογ. σύλλογος—Φίλιππος Ἰωάννου). Ἑλλάς. Βιβλιογραφία. Διάφορα. Ποικίλα (Ἡ Πελοπόννησος—Μνημεῖον Φιλοπάπου). Εἰδοποιήσις

ΠΛΑΤΩΝ. Τόμος Β' Τεύχος Ζ' καὶ Η'—Μάϊος καὶ Ἰουνίου 1880.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ ἔργον τῆς παιδαγωγίας ὑπὸ Ἀλ. Σκορδέλη. Γραμματικά.—Ἀλίσκω ἀντὶ αἰρῶ—ὑπὸ Κ. Κόντου. Τὰ Λατινικὰ γράμματα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους κατὰ τὸν Am. Thierry ὑπὸ Σ. Σακελλαροπούλου.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ δημοτικῆς ἐκπαίδευσως.

Αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιτοπίου ἐποπτείας καὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Νομοσχέδιον περὶ ἐποπτείας καὶ ἐπιθεωρήσεως. Κρίσις τοῦ Νικοδημείου ἀγῶνος τοῦ 1879—1880.

Πληροφορίαι Προξενικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων τοῦ Συλλόγου.

Σύντομος περιγραφὴ τῆς Ἀμισοῦ καὶ τῆς περὶ αὐτὴν χώρας ὑπὸ Γρηγ. Ἀερικίου διδασκάλου ἐν Ἀμισῷ. Ἑλληνικοῦ Διδακταλικοῦ Συλλόγου.

1) Κανονισμοὶ τῶν κατὰ τόπους ἐπιτροπειῶν τοῦ Συλλόγου.

2) Καταστατικὸν Διδακταλικοῦ μετοχικοῦ Ταμείου

3) Στατιστικὴ τῆς δημοτικῆς παιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι.

4) Στήλη εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν τοῦ «Πλάτωνος»

5) Προλήψεις παρὰ τῷ λαῷ τῆς Παρνασσίδος, ἀναγραφεῖσαι ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου Α. Σαχίνη.

6) Δημοτικὴ Ἀνθολογία ὑπὸ Κ. Ι. Γ.

7) Νεκρολογία.

Η ΔΙΑΦΑΛΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ἔτος Β'. Ἀριθ. 6.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ.—Ὁ Γιάννης καὶ ὁ Βάτραχος — Ἡ Μνήμη—Τὸ ἀπαθὲς παιδίον ποίημα ὑπὸ Α. Κατακουζηνοῦ—Πρῶτον ἐγώ.—Ἡ εὐαίσθητος κόρη ὑπὸ Μιλτ. Π. Καὶ πῶς εἶναι πτωχός! (Διάλογος διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα)—Σουηδικὸς Μῦθος.—Αἱ Μέλισσαι — Ὁ στάχυς τοῦ Σίτου.— Πῶς ἀρχίζουσι αἱ ἐριδές.— Πέντε λεπτά τῆς ὥρας.— Ὁ Ἀπαγχονισθεὶς.— Ὁ φλοιὸς τοῦ καρυδίου.— Ἡλιος καὶ ἡ Σελήνη ὑπὸ Ἠλ. Τανταλίδου. Προβλήματα καὶ ἐρωτήσεις.

Εἰκόνες ὁ Γιάννης καὶ ὁ Βάτραχος. Πρῶτον ἐγώ— Δύο χοράσια.